

Terror på Twitter

Isis-anhängares tweets undersökta med teori om sociala rörelser

Abstract

This essay tries to find out what Isis-supporters tweets about and how that can be explained. Since the Islamic State, Isis, took large swaths of Syria and Iraq the activities from sympathisers on social media have been noticed all over the world.

To analyse the tweets this essay uses a theory inspired by social movement studies. From this theory four categories are derived which together with three other categories give an overview over what the tweets are about, together with an explanation of the content.

With help from the theory a world emerges where Isis-followers expresses a elitist definition of the self, a Manichean division of the world between good and evil and an essentialistic view of violence. The ideological discourse is messianic and obscure.

Since the Isis have existed for only a short period of time, the organization is an understudied object. Moreover, the existing fields of science often lacks a theoretical backbone. With this essay my hope is twofold: A contribution of theory to the field of Isis and terrorism studies and an analysis of social media to the social movement studies.

Nyckelord: Isis, Islamiska staten, Islamic state, sociala rörelser, social movement theory, Twitter, terrorism, sociala medier, sociala nätverk, social network sites, social media

Antal ord:

9192

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Förord	1
1.2	Syfte och frågeställning	2
2	Teoribakgrund	3
2.1	Historisk bakgrund: Så uppstod Isis	3
2.2	Sociala medier: ”A moving target”	4
2.3	Forskning om terrorism på internet	5
2.4	Forskning om Isis på internet	6
2.4.1	En kritisk teori	8
3	Teoretiskt ramverk	10
3.1	Della Portas mekanismer	10
3.1.1	Eskalerande polisbevakning	11
3.1.2	Konkurrerande eskalering	11
3.1.3	Aktivering av militanta nätverk	12
3.1.4	Organisatorisk uppdelning	12
3.1.5	Militarisering av handlingar	13
3.1.6	Ideologisk inkapsling	13
3.1.7	Militant stängning	14
4	Metod	16
4.1	Mitt analysverktyg	16
4.1.1	Jaget	17
4.1.2	Fienden	18
4.1.3	Våld	18
4.1.4	Ideologi	18
4.1.5	Twittrar om Twitter	18
4.1.6	Kalifatets vardag	19
4.1.7	Övrigt	19
5	Resultat	20
5.1	Resultat och analys	20
5.1.1	Jaget	20
5.1.2	Fienden	22
5.1.3	Våld	22
5.1.4	Ideologi	24
5.1.5	Twittrar om twitter	25
5.1.6	Vardag i kalifatet	26

5.1.7	Övrigt	27
6	Slutsatser.....	28
7	Referenser.....	29
8	Appendix.....	31

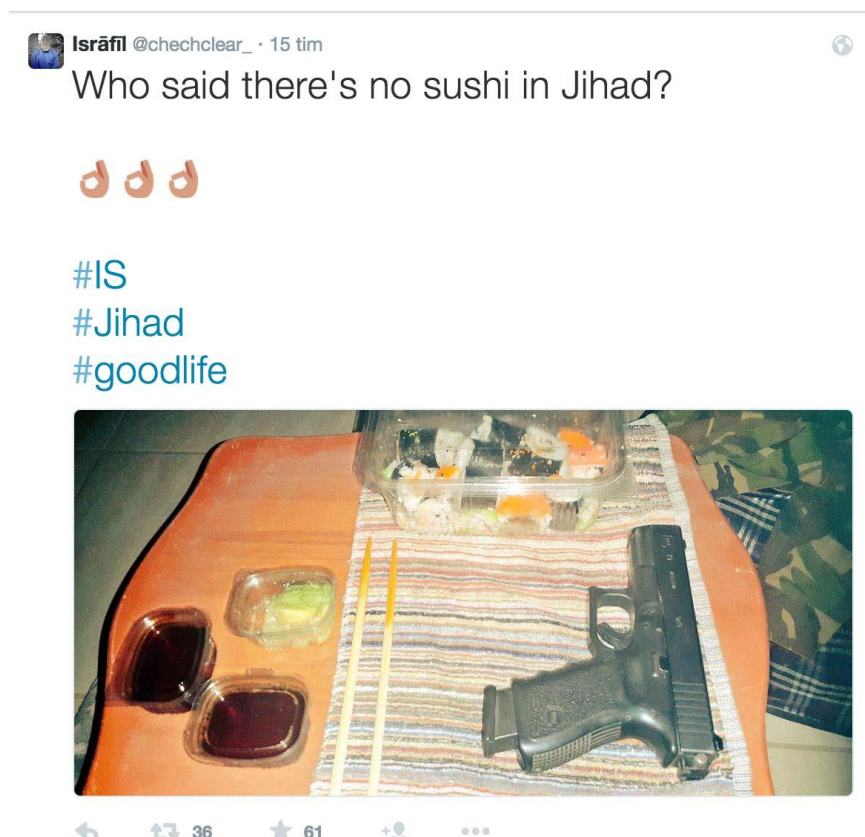
1 Inledning

1.1 Förord

Instagramfilter och avhuggna huvuden. Första gången jag kom i kontakt Isis på sociala medier var det genom en holländsk ung man som kallade sig checlear. Han hade hipstersnyggt skägg och delade bilder på kattungar, vapen, kamrater på vandring i vackra landskap och obegripligt brutalt våld. En hisnande blandning av för mig bekant och obekant. En blandning som jag tror ligger till grund för mycket av varför Isis är så svårbegripligt. Att ungdomar i trygga Sverige eller Europa ska åka, frivilligt, till krigsskådeplatser och där ta del av massmord och sedan berättar om det i sociala medier – hur är det möjligt?

I min uppsats har jag velat titta närmare på detta.

Checlear var länge borta från sociala medier men dök upp igen när jag som bäst slutförde uppsatsen. Han la upp ett par tweets innan kontot stängdes ner av Twitter. De var typiska för honom, och många andra Isis-anhängare på sociala medier. ”Who said there’s no sushi in Jihad?”.

Figur 1 Bild från Isis-anhängaren Israfil, checlear_.

1.2 Syfte och frågeställning

Efter Isis offensiv och utropandet av kalifatet sommaren 2014 blev de mycket omskrivna i media och har så förblivit i takt med rapporter om nya övergrepp och erövringar. Flera aspekter spelar in: Alla västerlänningar, däribland omkring 300 svenskar, som åkte till Syrien och Irak för att kriga eller starta nya liv i den Islamiska staten. Isis aktivitet på sociala medier, med inslag av brutalt våld. De snabba erövringarna på slagfältet. De grova övergreppen mot minoriteter och oliktankande.

Viss forskning har redan påbörjats, ofta inom fältet för terrorismforskning. Just forskningen om terrorism har kritiserats hårt för att vara vetenskapligt undermålig med bristande teoriansknytning. Jag vill därför försöka förklara aspekter av Isis med hjälp av ett teoretiskt ramverk starkt influerad av sociala rörelser-forskningen som Donatella della Porta har utarbetat i sin bok *Clandestine political violence*. Utifrån teorin har jag skapat kategorier med vilka jag vill besvara följande forskningsfrågor:

Vad handlar Isis-anhängares tweets om och hur ska innehållet förklaras?

Jag är ödmjuk inför möjligheterna att göra tvärsäkra konstateranden eller generaliseringar av mina fynd men tror att det går att se om della Portas teori styrks av undersökningens resultat.

Slutligen har jag tre förhoppningar om uppsatsen: Att kunna ge ett teoretiskt bidrag till forskningen om Isis. Att kunna testa om della Portas teori är tillämpbar på Isis tweets. Att ge ett vetenskapligt bidrag till den ibland upphettade inhemska debatten om Isis.

2 Teoribakgrund

2.1 Historisk bakgrund: Så uppstod Isis

När Abu Bakr al-Baghdadi blev ny ledare för Isis var organisationen Islamiska staten i Irak kraftigt försvagad. Amerikanska soldater tillsammans med sunniarabiska miliser hade under flera år bekämpat organisationen i en stor offensiv i Anbarprovinsen, det så kallade Sunni-uppvaknandet (Barrett 2014 s. 11). Organisationen bestod av en grupp veteraner av islamister och baathister som bekämpat USA och shiamilis i nästan 10 år (Frontline 2014: Rise of Isis). al-Baghdadi försökte ge organisationen nytt liv och efter första offentliga meddelande 2012 följde genast en rad attacker, bilbomber och självmordsdåd som dödar hundratals människor (New York Times 2014).

Strax efter att amerikansk militär lämnat Irak 2011 påbörjades diskriminering och förföljelser av sunni-minoriteten, främst i Anbarprovinsen. 100-tals, kanske 1000-tals, grips av regeringen. Ett okänt antal mördas dagligen av shiitisk milis. Motsättningarna kulminerar när irakiska armén med våld slår ner sunnitiska demonstrationer. 100-tals personer kan ha dött. Nu fick Isis ytterligare ökat stöd bland stora grupper av sunniter. Isis genomförde flera spektakulära fritagningar av jihadister ur fängelset. Det innebar ytterligare rekryter till Isis (Frontline: Rise of Isis 2014, New York Times 2014).

Inbördeskriget i Syrien gav Islamiska staten i Irak ett momentum. Till en början skickades en liten styrka krigare över gränsen men gruppen på kort tid en av de starkaste och rikaste i Syrien men snart uppstår en spricka. 2013 var den ett faktum, trots försök till medling av al-Qaidas högste ledare Zawahiri. Abu Mohammed al-Jowlani, ledare för krigarna i Syrien, blev lierade med al-Qaida och skapade Nusrafronten. al-Baghdadis grupp bröt med al-Qaida, som man tillhört sedan 2004. Numera kallade sig gruppen Islamiska staten i Irak och Sham (Levanten), Isis. Deras brutalitet väckte avsky bland rivaliserande jihadistgrupper (Bennet 2014 s. 12).

Isis lyckades locka till sig många nya rekryter både från Nusrafronten och andra grupper och blev snabbt en av de mest dominerande grupperna i syriska inbördeskriget. Under sommaren 2013 började Isis gå till angrepp mot andra jihadistiska rebellgrupper i Syrien. I februari 2014 lyckades Isis ta full kontroll över Raqqa från bland andra Nusrafronten och utropa staden som sin huvudstad (New York Times 2014).

I juni 2014 efter de snabba och spektakulära vinsterna i Syrien och Irak, bland annat intogs miljonstaden Mosul, utropades Abu Bakr al-Baghdadi som kalif, ledare för muslimerna, i stora moskén i Mosul. Gruppen kallade sig hädanefter

kort och gott för Islamiska staten, IS (Frontline: Rise of Isis 2014, Bennet 2014 s. 13).

I augusti börjar USA bomba Isis. Den akuta anledningen var att amerikanska intressen i Erbil hotades, enligt tidigare försvarschefen Martin Dempsey (Frontline: Rise of Isis 2014). Dessutom blev den humanitära katastrofen på Sinjar-berget akut, där tusentals människor ur folkgruppen yazidier hotades av framryckande Isis-trupper som såg dem som kättare. I slutet av augusti halshuggs den amerikanske journalisten James Foley. Videon som sprids på Twitter är den första i raden av groteska halshuggningsvideon av västerländsk gisslan. Samtidigt publicerar Isis kontinuerligt videos med olika mordmetoder av motståndarsidans soldater och oliktankande som alla försöker trumfa varandra i en våldsam koreografi (Bennet 2014).

2.2 Sociala medier: ”A moving target”

Termen sociala medier är den i svenska språket vanligaste för att benämna nätsidor eller appar som till exempel Twitter. Ett problem är att vi med termen inte vet exakt vad som menas. Sociala medier kan numera även sägas gälla om till exempel dagstidningarnas hemsidor där läsare kan kommentera. Inom akademien används därför oftast termen social network sites. Där har danah boyd och Nicole Ellison bidragit med den klassiska definitionen (boyd & Ellison 2008 s. 211):

”[W]eb-based services that (1) construct a public or semi-public profile within a bounded system, (2) articulate a list of other users with whom they share a connection, and (3) view and traverse their list of connections and those made by others within the system”

På svenska används emellertid termen sociala medier oftast även inom forskningen. Jag har valt att använda den termen även i min uppsats men jag ansluter mig till danah boyds och Nicole Ellisons definition och använder även uttrycket sociala nätverk.

Sociala medier är ett notoriskt svårstuderat område, ett ”moving target” (Gustafsson 2013 s. 40). Detta gäller i allra högsta grad Isis, där konton stängs ner av Twitter i hög fart för att sedan öppnas på nytt av anhängarna i ett helt nytt eller delvis nytt namn (Berger & Morgon 2014). Detta bidrar Isis svårstuderande på Twitter.

Jag har valt att skriva om hur Isis-anhängare skriver på Twitter. Anledningen till att jag har valt Twitter är att det är ett socialt nätverk som syr ihop andra nätverk, med vad Bennett, Segerberg och Walker kallar stickningsmekanismer (Bennet, Segerberg & Walker 2014 s. 234).

Bennet, Segerberg och Walker argumenterar för att vissa sociala nätverk är viktigare än andra, i det att de kan knyta samman flera olika sociala nätverk till en sammanhängande organisation. I sin forskning om Occupy Wall Street-rörelsen kommer de fram till att twitter är en plattform som bidrar med

stickningsmekanismer, en plattform som i sig blir vitkig för organisering (Bennet, Segerberg & Walker s. 238). Twitter har en nyckelroll i att flexibelt knyta samman ett "nätverk av nätverk" (Agarwal, Bennett, Johnson & Walker s. 648).

För Isis fungerar Twitter som en sådan stickningsmekanism, där innehåll från en mängd olika sidor och plattformar delas och sprids till en stor publik via Twitter.

Flera faktorer bidrar till att göra Twitter populärast bland Isis-anhängare, skriver Jytte Klausen i *Tweeting the Jihad: Appen, särskilt framtagen för mobiltelefoner, är enkel och billig att använda, tweets kan innehålla både bild och text, det går enkelt att länka till andra sidor och föra vidare, retweeta, tweets. Dessutom kräver Twitter varken 3G eller wi-fi* (Klausen 2015 s. 1).

2.3 Forskning om terrorism på internet

Innan terrorgrupper började använda sig av sociala nätverk menade terrorforskare att de höll till på "dark web", en slags internets mörka undervegetation: "Den omvända sidan på nätet som används av terrorister" (Chen, Chung, Qin, Reid, Sageman & Weimann 2008 s. 1). Gabriel Weimann beskriver internet som en ideal plats för terrorister. I chattrum, e-grupper, forum, Yahoo-grupper, spred terrorister sitt budskap (Weimann 2006 s. 28-29). Men någonting har hänt, terrorgrupper finns numera inte i skumma chattrum utan på samma sociala nätverk som många av oss andra använder, sociala nätverk som ägs och drivs av några av världens mest framgångrika företag. Askanius och Gustafsson redogör för utvecklingen i *Mainstreaming the Alternative: Från att proteströrelser använde sig av småskaliga, icke-professionella medier kom de att använda plattformar från multinationella företag som Youtube, Facebook och Myspace. Allt fler former av online-aktivitet dras till allt färre sociala nätverk* (Askanius & Gustafsson 2010, s. 34). Det här är en bred rörelse i stora delar av världen och gäller inte bara terroristers användning av internet. Från 2004, skriver Linda Herrera i sin bok om arabiska våren i Egypten, slog cyberaktivism igenom stort i Egypten bland politiska grupper och sociala rörelser insåg att de var tvungna att finnas online. Först var bloggar plattformar för politisk aktivism men redan 2007-2008 gick sociala nätverk som Facebook förbi. Sociala nätverk, skriver Herrera, belönar att vara kortfattad, snabbhet och kreativitet. (Herrera 2014, s. 19-21)

Uppkomsten av sociala nätverk och sociala medier brukar beskrivas med termen Web 2.0. Begreppet myntades 2004 och syftar på den mer interaktiva utvecklingen av internet med användargenererat material: "Rollerna som producent och konsument 'smälter samman i en 'prosument'" (Gustafsson 2013 s. 38).

Gabriel Weimann lanserade begreppet "Theater of terror" för att visa hur terrorgrupper försöker kommunisera ett budskap genom orkestrerat våld (Weimann 2006 s. 39). Terroristerna försöker genom våld att få fram sitt budskap till sina målgrupper. Våldet berättigas som enda sättet att få gehör för sitt budskap (Weimann 2006 s. 38). Terroristerna var beroende av media för att nå ut med sitt

budskap. Lösningen blev att iscensätta dramatiska terroråd för att nå ut maximalt med sitt budskap. Men med sociala medier kan terrorister själva kontrollera kommunikationen (Klausen 2015 s. 2, Weimann 2006).

Terrororganisationer använder internet och sociala medier av en mängd anledningar. Weimann skriver att internet erbjuder:

- Tillgänglighet
- Liten eller ingen reglering, censur eller andra former av statlig kontroll.
- Anonymitet
- Snabbt informationsflöde
- Interaktivitet
- Låga kostnader
- Multimedia (kombination av text, bild och film)
- Möjlighet att påverka massmedia
(Weimann 2006 s. 30).

Samtidigt, skriver Klausen, använder terrorister internet av fler andra skäl: för organisering och planering, omvända oliktankande och för underhållning. Den största delen av kommunikationen är vardaglig på gränsen till harmlös. En studie över flera år visade att religiösa diskussioner, om till exempel religiös doktrin, Korantolkningar och traktat, stod för den största delen av innehållet på jihadistforum. (Klausen 2015 s. 2).

2.4 Forskning om Isis på internet

Forskningen om Isis är av förklarliga skäl i sin linda. Organisationen har bara funnits i ett par år och det var framför allt sommaren 2014 som en större allmänhet blev medveten om den. En av de första studierna på området skrevs av Jytte Klausen, *Tweeting the jihad*. I en del av studien försöker Klausen visa vad Isis-anhängare twittrar om. Under våren 2014 samlade hon in 59 twitterkonton från personer som uppgav att de var västerlänningar som stred i Syrien för Isis. Klausen tog de 10 senaste tweetsen från varje konto och delade in dem i fem kategorier (Klausen 2015 s. 11):

Primary content of Twitter posting		
Twitter usage	# of tweets	% of total
Religious instruction	217	38,54
Reporting from battle	227	40,32
Interpersonal communication	101	17
Threats against the west	3	0,53
Basic tourism	15	2,66
Total	563	100,00

Figur 2 Klausens kategorier *Tweeting the jihad* s.5

Klausen skriver att fynden visar på en ideologisk konformitet. Tweets med religiöst innehåll är den näst största kategorin, och står för 38,54 procent av de totala tweetsen. Dessutom innehöll fyra av fem tweets någon hänvisning till religiös dogma, till exempel en krigare som pekar mot himlen – en av Isis mest kända symboler (Klausen 2015 s. 10). Klausen skriver att innehållet i Isis-anhängarnas tweets är förvånande likt budskapet på hemsidor och forum under Web 1.0-perioden. Klausen drar vidare slutsatsen att gruppen av Isis-medlemmar som ges tillåtelse att använda twitter tillhör en särskilt utvald grupp, som klarar av att hålla sig till rätt ämnen (Klausen 2015 s. 11).

En ambitiös studie om Isis och organisationens liv på Twitter är *The Isis Twitter Census – defining and describing the population of Isis supporters on Twitter*. I den undersöker J.M Berger och Jonathon Morgan ett stort antal Twitterkonton via social network analysis-instrument för att kunna dra slutsatser utifrån informationen. Berger och Morgon visar, baserat på ett urval av 20 000 konton i en databas, att det hösten 2014 fanns 46 000 konton på Twitter som öppet stödde Isis. Utifrån sina 20 000 konton kunde Berger och Morgon redovisa en lång rad fynd, som bidrar till att öka kunskapen om Isis och sociala nätverk:

- Flest antal av de Isis-stödda kontona fanns i Saudiarabien, 866 stycken, följt av Syrien och Irak, 507 respektive 453.
- Mellan september och december 2014 fanns det 46 000 konton som öppet stödde Isis.
- Ett konto hade i genomsnitt 1004 följare, vilket är betydligt fler än en vanlig Twitteranvändare.
- En liten klick hyperaktiva Isis-anhängare, mellan 500 och 200 konton, står för en stor del av aktiviteten på Twitter.
- Minst 1000 Isis-anhängares konton stängdes av hösten 2014, enligt Berger och Morgon kan det handla om flera tusen ytterligare. Konton som twittrade ofta och hade många följare löpte störst risk att stängas av.
- En av fem av Isis-anhängarna skrev på engelska, tre fjärdedelar på arabiska. (Berger & Morgon 2015 s. 3).

I ytterligare en studie som analyserar en stor mängd data försöker Carter, Maher och Neumann visa att det är ett relativt litet antal konton som inspirerar en de flesta av de västerlänningar som åker till Syrien och Irak för att strida. Författarna skriver att inbördeskriget i Syrien kan vara den första konflikten som dokumenterats i real-tid av en stor mängd västerlänningar som åkt dit för att strida och där sociala nätverk är en viktig källa för information och inspiration för dem (Carter, Maher & Neumann 2014 s 29).

De här studierna ger forskningen värdefull kunskap om en företeelse vi vet litet om. Från Klausen, vad Isis-anhängare twittrar om och att innehållet på Twitter inte skiljer sig så mycket åt från innehållet på tidigare jihadistforum innan sociala medier uppstod. Från Berger & Morgon hur många som twittrar, varifrån, på vilket språk och så vidare. Både Klausen och Berger & Morgon erbjuder olika metoder för att studera Isis på twitter men de saknar båda en teoribildning att luta sig mot.

Just bristen på teorigrundad forskning inom terrorismforskningen har mött tung kritik, både av forskare verksamma inom fältet för terrorismstudier och inom

andra statsvetenskapliga områden, skriver della Porta (della Porta 2013 s. 11). Terrorismforskningen har kritiserats för att sakna vetenskaplig kvalitet, göra långtgående generaliseringar utan grund. Den allvarligaste kritiken beskyller terrorismforskningen för att helt enkelt gå staters ärenden i deras terrorbekämpning och berättiga ”moraliskt tvivelaktig terrorbekämpning” (della Porta 2013 s. 12). Som exempel kan nämnas Weimann, vars definition av terrorism starkt bygger på definitionen från Paul Pillar, en tidigare byråchef vid CIA (Weimann 2006 s. 20).

Även Magnus Ransport har riktat hård kritik mot terrorismforskningen. En grupp terrorforskare återanvände empiriskt material utan att ta hänsyn till varierande sammanhang, de förlitade sig på varandras forskning, regeringsinformation och medieuppgifter för att skapa ett ständigt växande intellektuellt lapptäcke som emellertid inte växte i motsvarande intellektuellt djup. Ranstorp argumenterar för att terrorismforskningen saknar teorier som går på tvären och inomvetenskaplig kritik. Dessutom saknas utbyte med andra discipliner, alltså tvärvetenskaplig forskning (Ranstorp 2009 s. 13-14).

Samtidigt påpekar della Porta att terrorismforskningen gjort en hel del bidrag till forskningen och detta gäller även forskningen om Isis. Eftersom det är ett så utvecklade forskningsområde blir alla nya bidrag i viss mån viktiga.

2.4.1 En kritisk teori

della Porta presenterar en teori starkt inspirerad av forskningen om sociala rörelser. Med sin teori vill hon förstå underjordiskt politiskt våld genom att dels skapa en förklaringsmodell, dels jämföra olika typer av underjordiskt politiskt våld (della Porta 2013 s. 14). Della Porta framhäver att styrkan i hennes teori är att den länkar samman flera olika nivåer för att förstå underjordiskt politiskt våld: makronivå, mikronivå och mellannivå, det vill säga miljö, gruppdynamik och interpersonella perspektiv (della Porta 2013 s. 21).

Detta lyfter även Hafez fram som fördelen med forskningen om sociala rörelser, eftersom disciplinen studerar relationer mellan politiska miljöer, organisationers dynamik och kulturella ramverk. I sin studie om självmordsbombare i Irak menar Hafez att det är det nödvändigt med de tre analysnivåerna individuell, organisatorisk och samhällslig för att förstå dem. (Hafez 2007 s. 17).

Della porta väljer att kalla sitt analysföremål för underjordiskt politiskt våld. Hennes definition rymmer en kritik av terror-begreppet som hon menar är vetenskapligt obrukbart och alldeles för teoretiskt uttänjt. Underjordiskt politiskt våld kräver en våldsanvändning med uppsåt att döda eller allvarligt skada civila med syftet att skrämja och med våldet bryta mot samhällets normer. För att skilja underjordiskt våld mot motståndsrörelser påpekar della Porta att målen för gruppernas våld är icke-stridande. Det underjordiska politiska våldet har en starkt symbolisk och kommunikativ aspekt. Syftet är att väcka fruktan bland vissa grupper och stöd hos andra (della Porta 2013 s. 7).

En sista viktig aspekt för della Porta är valet att gå under jord. Grupperna hon studerar har en grad av sekretess. Valet att gå under jord är förenat med en särskilt dynamik och särskild händelseutveckling. della Porta menar även att underjordiskhet går hand i hand med liten eller ingen territoriell kontroll, med det vill hon särskilja grupperna från inbördeskrig. Ändå kan viktiga aspekter av Isis förklaras med hjälp av della Portas teori. Isis har en hög grad av underjordiskhet, även om gruppen försöker bygga en stat. Vilka som är ledare är höljt i dunkel, medlemmarna syns ofta i rånarluvor och på Twitter framträder ingen med sitt namn och få syns på identifierbara bilder. Gruppen har alltså en hög grad av sekretess och underjordiskhet trots att den besitter ett territorium. Isis hade fram till knappt ett år sedan inget egentligt territorium. Det var först i juli 2014 som Isis tog full kontroll över Raqqa, den utropade huvudstaden, sedan följde erövringarna av Tikrit och Mosul. Isis är alltså en underjordisk politiskt våldsamt organisation som först nyligen fick territoriell kontroll. Jag vill därför testa om det går att använda della Portas teori på gruppen.

Ett ytterligare skäl att använda della Portas teori är att flera av organisationerna i hennes analys har haft viss territoriell kontroll, till exempel al-Qaida-grupper i Egypten och Algeriet. Gränsdragningen är därför inte knivskarp.

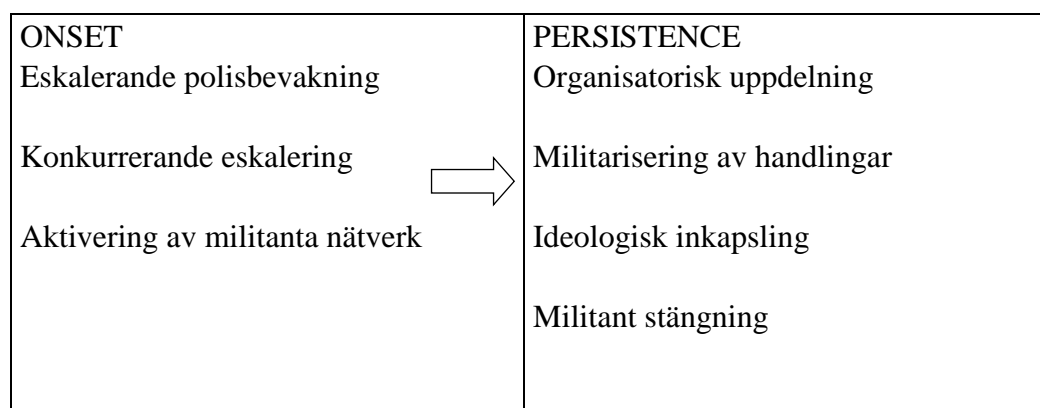
Jag ser det som ett viktigt bidrag till forskningen att använda ett teoretiskt ramverk för att förklara Isis. Den befintliga forskningen om Isis saknar teori, dessutom verkar den inom en tradition, terrorismforskningen, som kritiserats för att vara teoretiskt underutvecklad. Sociala rörelser-forskningen, å sin sida, har inte analyserat sociala medier särskilt mycket. Hos della Porta nämns ordet inte. Källorna är snarare sekundärmaterial och djupintervjuer. Därför hoppas jag kunna bidra genom att försöka analysera innehållet i tweets med hjälp av della Portas teori.

3 Teoretiskt ramverk

3.1 Della Portas mekanismer

I sin bok *Clandestine political violence* identifierar Donatella della Porta tre faser för utvecklingen av politiskt våld. De tre olika faserna innehåller tre, fyra respektive fem mekanismer vardera.

Det initiala skedet, Onset, innehåller mekanismerna escalation policing, competitive escalation och the activation of militant networks. Andra fasen, fortsättningen och förvandlingen av organisationerna kallas persistence och innehåller organizational compartmentalization, action militarization, ideological encapsulation och militant enclosure. Den tredje och sista fasen kallas Exit och handlar om hur våldet kan trappas ned och avslutas. Den fasen har inte varit intressant eftersom syftet med denna studie är att analysera en organisation som befinner sig i fasen Persistence och inte visar några tecken på att vara på väg att lämna fasen. Dessutom är fasen Exit inte bärande i della Portas teori utan snarare en avslutande diskussion om möjliga vägar ut ur våldsspiralen. Nedan beskriver jag de olika mekanismerna.

Figur 3 Mekanismer i utvecklingen av underjordiskt politiskt våld. Della Porta s 25.

della Porta har i sin bok jämfört fyra olika former av politiskt våld för att se hur olika underjordiska, våldsamma, politiska organisationer utvecklas.

De fyra typerna av underjordiskt politiskt våld hon studerar är vänsterextremism i Italien och Tyskland under 70-80-talet, högerextremism i Italien under 1970-80-talet, baskisk etnonationalism under 1970-och80-talet samt religiös extremism i framför allt Egypten under 90-talet. Della Porta analyserar flera olika jihadistgrupper, framför allt jihadist- och al-Qaida-grupper i Egypten

men även al-Qaida-grupper i Algeriet och Irak samt den globala al-Qaida-rörelsen (della Porta 2013 s. 29).

Della Porta vill jämföra de fyra olika formerna av underjordiskt politiskt våld över tid och geografiska områden för att se vilka likheter som finns. Hon använder sig av en mängd källor, både primära och sekundära, över lång tid, 20 år är inte ovanligt. della Porta är tydlig med att det inte handlar om kausala mekanismer. Istället ansluter sig della Porta till en syn på mekanismer som ”kedjor av interaktion som skapar effekter” (della Porta 2013 s. 24).

Jag kommer nu att kortfattat gå igenom della Portas teori för att diskutera de två mekanismerna ideological encapsulation och militant closure mer detaljerat.

3.1.1 Eskalerande polisbevakning

Den första mekanismen kallar della Porta Escalating policing, eskalerande polisbevakning. Med begreppet avser hon en radikaliserings som uppstår när polisens, och ytterst statens, repression ökar och en våldsspiral uppstår. Protester för med sig en interaktion mellan polis och de som protesterar, eftersom polisen ska upprätthålla ordningen (della Porta 2013 s. 283).

Våldsamheter sprider sig när staten uppfattades som orättvis och överreagerande. I alla della Portas fall skapade dagliga sammandrabbningar med polis en bild av en orättvis stat, redo att använda våld utan urskiljning mot befolkningen. Detta ökade folks solidaritet, eller i alla fall förståelse, med dem som protesterade (della Porta 2013 s. 284).

della Porta noterar också att våldet eskalade mer i icke-demokratiska länder, som Francos Spanien eller Egypten.

Det eskalade polisbevakningen skapade subkulturer välvilligt inställda till våld. Diskurser för att berättiga våld som försvar eller hämnd uppstod också. Till exempel skriver della Porta att den auktoritära regimens omfattande repression av bland andra islamister i Mellanöstern spelade en stor roll när islamistiska rörelser radikaliserades (della Porta 2013 s. 57). della Porta observerar att ju tuffare polisens metoder är, desto svårare verkar de ha att stoppa radikaliseringsen bland dem som protesterar (della Porta 2013 s. 67). Dessutom gör tuffare repression att mer moderata grupper antingen uteblir eller själva radikaliserar. Eskalering, skriver della Porta, utvecklas under handling. Känsломässigt starka händelser, som när demonstranter dör, blir viktiga och radikaliserar ytterligare. Direkta erfarenheter av statens repression driver på radikaliseringsen.

3.1.2 Konkurrerande eskalering

della Portas andra mekanism kallar hon competitive escalation, konkurrerande eskalering. della Porta påpekar att i alla hennes fyra fall bidrog konkurrens mellan och inom sociala rörelser till eskalering och en våldsrepertoar (della Porta 2013 s. 111).

Olika grupper konkurrerade om medlemmar både inom en rörelse och med andra rörelser genom att anta olika ramar för handling. I alla della Portas fall uppstod experimentering med våldsamt taktik för att överträffa andra grupper och locka till sig militanta deltagare. Medlemmar socialiseras till att använda våld i en eskalering som inte bara riktas mot utomstående utan även mot grupper inom samma proteströrelse (della Porta 2013 s. 70). Till exempel skriver della Porta att den våldsamma islamismen uppstod i konkurrens inte bara mellan olika islamistgrupper utan även mellan socialistiska och nationalistiska grupper (della Porta 2013 s. 99).

Till en början är våldet defensivt och tillfälligt för att sedan bli mer organiserat och ritualiserat. Mot slutet av cykeln framträder hemliga våldsamma grupper (della Porta 2013 s. 285).

3.1.3 Aktivering av militanta nätverk

della Portas tredje mekanism kallar hon Activation of militant networks, aktivering av militanta nätverk. della Porta menar att förklaringar om vem som blir en militant aktivist som grundar sig i psykologiska förklaringsmodeller eller social bakgrund är otillfredsställande, eftersom det är svårt att hitta gemensamma nämnare både när det gäller vilken typ av människor som blir radikaliserade och från vilken bakgrund de kommer. Därför har hon valt ut en mekanism som framhäver en relationell bakgrund. Forskning, skriver della Porta, framhäver gång på gång vikten av sociala nätverk när människor rekryteras till våldsamma politiska grupper. Detta har även påpekats när det gäller Isis (not). Tvärt emot bilden av att ungdomar radikaliserar i sin ensamhet, i pojk- eller flickrummet framför datorn, tillhör de kompisgäng eller familjer, peer-to-peer networks, där flera personer radikaliserar. Detta skedde i alla grupper som della Porta studerade. Sannolikheten för att en person ska rekryteras till en militant grupp ökar om personens nätverk har kopplingar till militanta miljöer (della Porta 2013 s. 143).

När sedan de militanta underjordiska grupperna var aktiva uppstod en ny miljö och nya nätverk där nya medlemmar, en andra generation, kunde rekryteras. della Porta noterar att en del av de personerna tidigt socialiserades in i en våldsamt miljö, och att de rentav kunde hoppa över det icke-våldsamma steget i en politisk rörelse (della Porta 2013 s. 287).

3.1.4 Organisatorisk uppdelning

När grupperna väl blev underjordiska menar della Porta att de inträder i en process där interaktionen med omvärlden reduceras. Här menar della Porta att tre mekanismer samverkar: organisatorisk uppdelning, radikaliserings och ideologisk inkapsling. Det här sker i faser Persistence.

Med organisatorisk uppdelning avser della Porta att förklara hur militanta underjordiska organisationer uppstår i större sociala rörelser som de sedan separerar från. Utbrytargrupperna radikaliserar sedan ytterligare och skapar sedan

nya möjligheter för våld. della Porta menar att det i alla av hennes fyra fall inträffade en anpassning till ökad repression och vikande stöd och att detta skapade den organisatoriska uppdelningen, det vill säga grupper blev mer och mer isolerade i sina strukturer, hierarkiska men också splittrade. Samtidigt ser della Porta stora skillnader mellan de organisationer hon har analyserat. Hon menar att detta kan förklaras med tillgängliga organisatoriska resurser. En del av de grupper hon studerat, till exempel på yttersta höger- och vänsterkanten i Tyskland och Italien, var mycket små rörelser. Desto större gruppen var, dock, desto mer komplex blev strukturen. I de fall där grupperna har viss territoriell kontroll utvecklar de organisationer för detta (della Porta 2013 s. 147).

3.1.5 Militarisering av handlingar

Nästa mekanism kallar della Porta militarisering av handlingar. Med den mekanismen vill della Porta visa hur militanta grupper väljer sina mål och sin repertoar för handling. Utvecklingen där våld mot egendom övergår till våld mot människor, och sedan från att skada till att döda, stötte på motstånd och var föremål för hetsiga diskussioner bland alla de grupper della Porta studerade. Men i en tillvaro där grupperna blev alltmer isolerade och utsatta för statens repression ökade acceptansen för våld. Grupperna fick en alltmer militant syn på handling och allt mindre politisk. della Porta upptäcker en trend över tid där handlingar blev brutalarare och dödligare (della Porta 2013 s. 288).

Det normativa motståndet mot brutala våldsdåd övervanns genom att de militanta medlemmarna ville ha ett rykte som soldater och hjältar. Territoriell kontroll innebar att grupperna försökte tvinga befolkningen till vissa typer av beteende och för att till exempel uppta skatter. Stödet för grupperna minskade och de blev mer och mer isolerade, vilket ledde till att de riktade in sig på att attackera de grupper de först ville skydda (della Porta 2013 s. 289).

3.1.6 Ideologisk inkapsling

Den organisatoriska uppdelningen och militariseringen av handlingar samverkar med en tredje mekanism som della Porta kallar ideologisk inkapsling. Det här är den viktigaste mekanismen för den här uppsatsen på så vis att den ligger till grund för fyra av de kategorier som används för att förklara Isis. Med mekanismen vill della Porta visa hur grupperna utvecklar narrativ som försvarar våld:

*”A mechanism of ideological encapsulation defines the evolution toward an increasingly elitist definition of the self, a Manichean vision of those outside the organisation as absolute evil, and an essentialization of violence”
(della Porta 2013 s. 31)*

della Porta har hittat flera likheter mellan sina fall. I ett försök att knyta an till en bredare tradition och legitimera våldsanvändning skapar organisationerna en bild

av ett förhålligt förflutet, en drömtid. Isis hänvisar till kalifatet som ett idealsamhälle man vill återskapa. Denna tid följs av en lång period av dekadens som en heroisk elit måste bekämpa.

Medlemmarna i eliten berättigar våld som enda sättet att kämpa mot tyranni. Grupperna har en manikeisk syn på världen som tydligt uppdelad i gott och ont och där fienden är absolut ond. Mot denna ondska är våld helt legitimt och enda utvägen.

Organisationerna i della Portas fall delar alla samma utveckling, som hon kallar ideologisk inkapsling. Efter att till en början ha sett våldsanvändning som ett försvar av gruppen och tagit hänsyn till konsekvenser blir de mer moralistiska, mystiska och messianska. Dessutom blir organisationernas diskurser riktade mot de egna medlemmarna, från att till en början ha varit riktade till en stor massa. De avvisar fakta-argument och språket blir abstrakt och obskyrt. Med tiden, ställda inför ett ökat förtryck, gick grupperna från att använda sig av konsekventalistiska ramar till att se våld som ett mål i sig. Med tiden kom också fienden att omfatta alla som inte delade organisationens mål. Bilden av den egna gruppen utvecklades till att handla om ett elitgarde och martyrer som slogs och led för en större församling. Språket, som ursprungligen riktade sig till massorna, blev kryptiskt och själv-refererande (della Porta 2013).

3.1.7 Militant stängning

Med mekanismen militant stängning vill della Porta visa hur medlemmar i våldsamma underjordiska organisationer utvecklar en identitet som håller kvar dem i de våldsamma organisationerna. Den här är också central i uppsatsen eftersom den fördjupar den första kategorin.

När medlemmarna i olika grupper bryter med sina familjer och vänner snävas känslomässiga band in till kamraterna i gruppen. Ord som bror och familj är tecken på de nya starka banden när gruppen blir som en ny familj. Vänner radikaliserar och går med vilket skapar mycket starka band av lojalitet (della Porta 2013 s. 247).

Starka vänskapsband, intensivt deltagande i kamraters öde, en känsla av hämnd gentemot fienden och en kämpar-anda bidrar till känslomässigt fokus på den heroiska gruppen. Parallellt inträder en avstängning av alternativa identiteter. På grund av sin isolering blir organisationerna den enda referenspunkten för sina medlemmar och den externa verkligheten reduceras (della Porta 2013 s. 243, s. 246).

Personerna i grupperna della Porta studerat utvecklar en frihetskämpe-identitet där de ser sig själva som deltagare i en gemenskap av idealistiska och goda personer som utkämpar en heroisk kamp mot ondskan (della Porta 2013 s. 260). Individerna blir beroende av gruppen på grund av de våldsamma aktiviteterna. I sin intolerans mot avhoppare liknar grupperna sekter (della Porta 2013 s. 253).

Ju längre en person deltar i en våldsam grupp desto mer krävande blir deltagandet. Till slut är gruppidentiteten det enda som spelar någon roll.

Deltagarnas uppfattning om världen utanför blir svagare och svagare (della Porta 2013 s 262).

4 Metod

Jytte Klausens studie *Tweeting the jihad* har varit vägledande för att analysera Isis-anhängarnas konton i min uppsats. Metoden följer hennes till stora delar. Under mitten av februari till mitten av maj skapades en databas bestående av 50 konton. De första kontona hittades genom att söka efter hashtaggen #Islamicstatemedia. Konton där innehavarna på något vis uppgav att de befann sig i Syrien eller Irak och utgav sig för att vara Isis-anhängare valdes i första hand, i andra hand ett antal centrala ”nyhetskonton”. Det gäller konton som många av Isis-anhängarna följde och retweetade och som spred bilder, videos och länkar om Isis. I båda fallen har jag använt konton som twittrar på engelska.

För varje konto räknades de tio senaste tweeten. Dock räknades inte retweets. Jag ville räkna tweet som personen bakom kontot har skrivit. Sammanlagt blev det 490 tweets eftersom två konton hade bara hade åtta egna tweets vardera och två konton bara sju egna tweets vardera. Ett tweet räknades en gång och sorterades in i kategorierna som jag beskriver nedan.

Det är mycket svårt att bevisa vem som döljer sig bakom kontot. Alla använder sig av alias eller snarare nom de guerre. Namnen innehåller ofta en referens till ett land eller en region. Till exempel tillhör kontot Abo Ibrahim Al Swedi svenske Michael Skråmo, bland annat omskriven i Expressen (Expressen 2014). Andra nationsmarkörer är till exempel det relativt vanliga Britani/Britatani som twittrare i materialhet har med i sina namn. Även al-australi, maghrebi (från Nordafrika), Finlandi, al-Amriki, al-Albani och AlBraziliya. I vissa av fallen, som med Michael Skråmo och Abu Ibrahim Finlandi går det fastställa att de kommer från de länder de angett, men det är inte alltid möjligt.

4.1 Mitt analysverktyg

För att operationalisera della Portas teori har jag skapat fyra kategorier utifrån mekanismen ideologisk inkapsling. Kärnbudskapet är att deltagare i underjordiska våldsamma politiska grupper utvecklar en identitet som är elitistiskt, världen uppdelad i ont och gott med en absolut ond fiende, våld blir ett mål snarare än ett medel och den ideologiska diskursen blir messiansk och obskyr. Mina fyra kategorier blir således:

- Jaget
- Fienden
- Våld
- Ideologi

Anledningen till att de andra mekanismerna i della Portas teori inte används i min analys är att de tar fäste på en organisatorisk nivå, medan ideologisk inkapsling tar upp hur individernas tankevärld, och deras sätt att uttrycka sig på, påverkas. Därför tror jag att den mekanismen lämpar sig bra för att analysera budskapet på twitter. Jag har även fördjupat den första kategorin om Isis-anhängarna ssyn på jaget och den egna gruppen med della Portas fjärde och sista kategori i fasen Persistence, militant stängning. Denna handlar om hur medlemmar grupperna hon studerat utvecklar en frihetskämpeidentitet. Den behandlar alltså liksom ideologisk inkapsling de olika grupperna på individnivå.

De övriga kategorierna har jag skapat efter observationer när jag testkört mina kategorier. Jag upptäckte då att en hel del material inte hamnade i någon av mina kategorier och jag försökte skapa ett antal andra kategorier. Kategorin Vardag i kalifatet är hämtad från Jytte Klausens studie Tweeting the Jihad, men jag har bytt namn. Min kategori om Ideologi är mycket lik Klausens kategori Religious instruction. Nedan presenterar jag alla kategorier.

4.1.1 Jaget

Den här kategorin handlar om Isis-medlemmarnas syn på sig själva och den egna gruppen.

Enligt della Portas teori har militanta deltagare en syn på den egna gruppen som en elit, hjältar och martyrer som lider och dör för en grupp som överlåtit sitt bestämmande till eliten (s 226 och 233). Gruppen i det här fallet är rättrogna muslimer. Detta är en del i vad della Porta kallar ideologisk inkapsling. För mekanismen militant stängning skriver della Porta att deltagarna utvecklar en frihetskämpe-identitet och att de ser sig som en utsatt grupp av oegennyttiga idealister som utkämpar ett heroiskt krig mot ondskan. Medlemmar och sympatisörer utvecklar starka vänskapsband och är intensivt involverade i kamraters liv, de när en känsla av hämnd mot fiender. Detta leder till ett fokus på den egna heroiska gruppen samtidigt som man kopplas bort från alternativa identiteter, menar della Porta. Myter skapar känslomässiga band till en större grupp av dem som kämpar jämsides med de militanta. De vanligt förekommande orden som familj och bror vittnar om den känslomässiga intensiteten.

Medlemmarna blir intoleranta mot avvikande synsätt. Intima band mellan personer som ägnar sig åt högrisk-aktivism gör att individer blir beroende av gruppen som även erbjuder identifikationsobjekt i form av kamrater eller framstående personer. Isoleringen gör att gruppen blir den enda referenspunkten, samtidigt som den externa verkligheten reduceras. Att vända tillbaka blir inte ett alternativ.

I den här kategorin har jag därför placerat tweets som handlar om medlemmarna som hjältar, en elit, martyrer, där de uttrycker starka känslor gentemot organisationen och andra medlemmar. Även tweets som uttrycker en känsla av gemenskap gentemot muslimer som uppfattas som rättrogna i övriga världen, ummah, har hamnat här.

4.1.2 Fienden

della Porta skriver att medlemmarna i militanta organisationer utvecklar en manikeism syn på världen, med en tydlig uppdelning av gott och ont. Den egna gruppen står då för något absolut gott i en evig kamp mot en absolut fiende. Till slut omfattar fienden alla personer och grupper med avvikande åsikter.

I den här kategorin hamnar tweets som handlar om fienden. Jytte Klausen har en kategori som hon kallar Threats against the west, där hon placerar uttalade hot mot västvärlden. Min kategori är vidare. Hos mig hamnar både tweets om västerländska fiender och muslimska fiender, kafirs. Jag har heller inte begränsat mig till att bara räkna hot, utan alla tweets om fienden.

4.1.3 Våld

Våld går från att ha ett instrumentalt värde, ett medel för att möjliggöra ett mål, där medlemmar i militanta grupper noggrant tar hänsyn och beräknar våldets konsekvenser, till att bli ett mål i sig, menar della Porta. Den militanta gruppen utvecklar narrativ som försvarar och berättigar våld. Våld ses som den enda utvägen både för att bekämpa dekadens och för att slåss mot orättfärdiga regimer.

Här hamnar tweets där våld har en central roll, där våld försvaras och glorifieras.

4.1.4 Ideologi

della Porta skriver att de militanta gruppernas språk blir alltmer svårbegripligt, att diskursen blir mystisk, obskyr och messiansk. Budskapet riktades till en början till stora massor men med tiden blir diskurserna till för konsumtion endast av de egna följarna och sympatisörerna. Diskursen blir självrefererande och undviker faktabaserade argument. Isis ideologi kan beskrivas som en jihadist-salafistisk ideologi med stark betoning på att alla muslimer måste visa trohet mot andra troende muslimer och ta avstånd mot de som uppfattas som otrogna. Alla shiamuslimer är otrogna och måste dö. Isis tillämpar begreppet ”defensivt jihad”, som innebär att de har rätt att försvara sig mot hot mot muslimer. De tillämpar även ”offensiv jihad” där al-Baghdadi menar att Isis måste uppsöka och bekämpa otrogna (Bunzel 2015 s.10).

Här hamnar tweets som handlar om Isis ideologi.

4.1.5 Twittrar om Twitter

Nedan följer kategorier som inte är skapade utifrån della Portas teori. En stor del av tweetsen handlar om de praktiska problemen med att Isis-anhängares konton stängs ner av Twitter. Detta påbörjades i stor omfattning hösten 2014. När sedan en Isis-anhängare får sitt konto nedstängt öppnar personen snabbt ett nytt konto,

med ett modifierat namn, till exempel en siffra efter namnet. Även det nya kontot stängs snabbt ner och öppnas på nytt. Det här är något som alla Isis-anhängare på twitter måste förhålla sig till och som sagt handlar en stor del av deras tweets om olika strategier på twitter, om att sprida nyöppnade konton, visa stöd, retweeta, trots mot Twitter.

I den här kategorin hamnar tweets som handlar om att sprida twitterkonton och diskussioner om twitter och nedstängningarna.

4.1.6 Kalifatets vardag

Den här kategorin har jag skapat genom att snekla på Jytte Klusens kategori Tourism i Tweeting the jihad. Hon definierar kategorin så här: "Encompasses topics to the everyday life of the jihades, for example what they ate for dinner, or posts with tourist-like pictures (not related to battle)" (Klausen 2015 ss 11). Jag har dock bytt namn på min kategori. Klausens undersökning gjordes innan kalifatet utropades medan min gjordes efter. Jag tycker därför ordet Turism blir missvisande. I ordet turism ligger något tillfälligt, att vara på besök. I stället vill Isis-anhängare med vardagsbilder efter kalifatets utropande snarare visa hur livet är i den nya statsbildningen.

I den här kategorin hamnar tweets som visar vardagen för män, kvinnor och barn som lever i kalifatet. Om tyngdpunkten däremot ligger på kamratskap hamnar ett tweet i första kategorin, Jaget och den egna gruppen.

4.1.7 Övrigt

I den här kategorin hamnar tweets som inte går att kategorisera med hjälp av della Portas teori men som inte heller faller inom någon av de övriga kategorierna.

5 Resultat

5.1 Resultat och analys

I de kategorier jag har operationaliserat utifrån della Portas teori - Jaget, Fienden, Våld och Ideologi - hamnar en majoritet av de tweets jag räknat med, 62,44 procent.

Innehåll i tweets		
Kategorier	Antal tweets	Procent av totalen
Jaget	101	20,61
Fienden	81	16,53
Våld	28	5,71
Ideologi	96	19,50
Twitterar om Twitter	62	12,65
Vardagsliv	60	12,25
Övrigt	62	12,65
Totalt	490	100,00

Figur 4 Mina kategorier och hur tweets från isis-anhängare fördelade sig.

5.1.1 Jaget

Flest tweets hamnar i kategorin Jaget. Resultaten tyder på att Isis-sympatisörerna ofta twitterar om den egna gruppen, så är fallet i över en femtedel av alla tweets. della Porta skriver att medlemmarna ser sig själva och andra anhängare som hjältar och martyrer, ett elitgarde, som kämpar och dör för en större, utsatt, gemenskap. Deltagarna utvecklar en frihetskämpe-identitet med intensivt, känslomässigt deltagande i kamraterna och den större gemenskapen som måste beskyddas.

Beskrivningen stämmer väl överens in på tweets i kategorin. H, @abuhamazbrit, skriver att han ”Living life in the footsteps of the sahabah allahu akbar #jihadlife”. Shahaba kallas profeten Muhammeds tidiga anhängare. Della Porta skriver att sörjer en förlorad guldålder, som efterföljdes av dekadens. Nu vill de återuppliva guldåldern. För Isis-anhängarna är samhället som byggdes kring Muhammed, hans första anhängare och de efterföljande kaliferna den guldålder, ett ideal och rättesnöre som alla bör leva efter och som de vill återskapa med sitt kalifat. När H alltså skriver att han går i Muhammeds följeslagarens fotspår menar han det bokstavligen.

Ett vanligt motiv är Isis-krigare som håller om varandra och utstrålar gemenskap.

Figur 5 Tre Isis-medlemmar vilar. På bilden har kramratskap och vapen viktiga roller.

Ytterligare ett vanligt motiv är bilder på döda Isis-krigare som ser ut att le och lugnt blicka in i fjärran. Ibland tillsammans med bilder på döda motståndare som är förvridna och blodiga. Isis-anhängarna vill visa sin utvaldhet, att deras krigare redan nått paradiset. Ett exempel är Skafisti, @skkkafistii. I en tweet skriver han "Left: Jowlani dog fighting the mujahideen/Right: IS mujahid fighting to raise the word of Allah/Look at their faces". Till texten följer två bilder, en på en smutsig död man med förvridet ansikte. Den andre bilden föreställer även den en död man. Hans ögon är öppna, det glimrar i blicken. Han har ett leende på läpparna. Ansiktet är upplyst av ett ljus. Mannen har blod i ansiktet, annars hade det varit svårt att associera den med död. Hela bilden utstrålar harmoni. Den här typen av tweets, med en tydlig dödslängtan, finns även inom andra områden, till exempel tweets med ett religiöst budskap. Isis-anhängarna är upptagna, besatta, vid döden.

En manifestation av de starka känslomässiga banden i underjordiska våldsamma grupper är att de använder sig av ord som bror och familj. Detta stämmer på Isis-angångarna som ofta använder sig av bror, syster eller akhi, arabiska för bror. Ett annat vanligt ord för att beskriva Isis-krigare är lejon, till exempel "Lions of the mujahadeen".

I tweetsen framhäver även sympatisörerna Isis mångkulturella deltagare. "Yesterday I was sitting in a room with brothers from Germany, Sweden, Portugal, Norway, Somalia, UK, Australia, Finland, Belgium. SubhanAllah", skriver Abu Talib al-Australia, @baaaqiyah. "Humble men, from every place and race, the lightest blue-eye blondie to the darkest African born in the motherland #IS", skriver Abu Rayan al-Arabee, @Rayandawlah_.

"Having a good group of brothers is soooo important", skriver H, @abuhamzahbrit. Pålitliga anhängare torde vara mycket viktigt även för praktiska skäl för nya rekryter från omvärlden som kommit till Syrien och Irak.

5.1.2 Fienden

Relativt många av tweetsen, 81 eller 16, 53 procent, handlar om Isis fiender. USA och västvärlden, shiiter, arabiska diktaturer och andra muslimer hamnar i skottgluggen. Della Porta beskriver hur grupperna hon studerar har en tydlig uppdelning av världen i ont och gott och där fienden står för en absolut ondska. Från att ha försvarat och kämpat för ett samfund radikaliserar deltagarna i de underjordiska våldsamma grupperna till att se världen i svart och vitt – till slut är alla som inte sympatiserar med dem moståndare.

Samma sak gäller för Isis: ”For those who say they’re ‘neutral’; not aligning themselves with any group, the grey zone is getting cleared. You either with Muslims or Kuffar (otrogn)”, skriver As-Soomaaliyyah (@aishasaleh37). Budskapet är tydligt: Inga gråzoner. Antingen är du med oss eller mot oss.

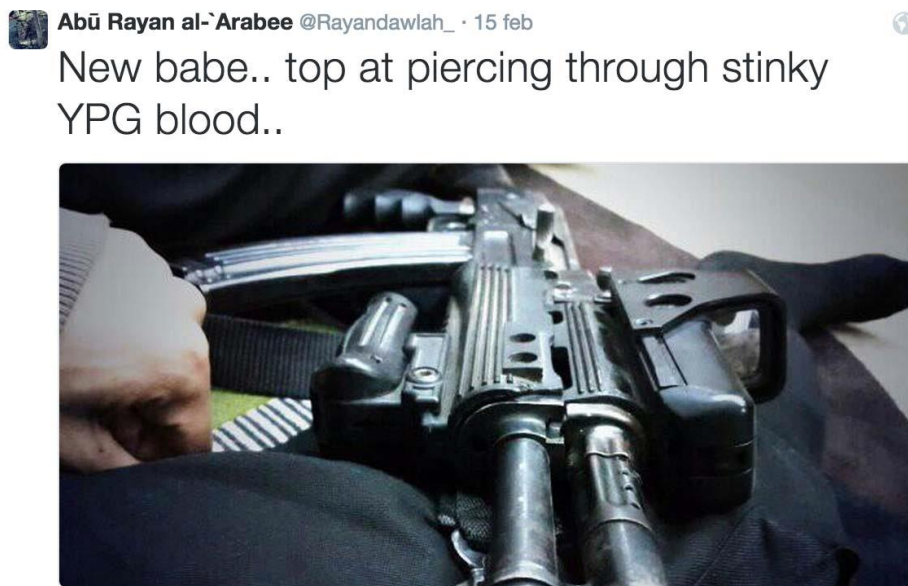
Ibland hotas fienderna med religiösa eder: ”I’m making strong Dua (bön) against the enemies of Islam, You should do the same Allah will grant it and turn the kafirs (otrogn) into apes and pigs”, skriver AbuBakr Al Britani.

Isis-anhängarna kan också frammana bilden av en stundande historisk drabbning mot den onda fienden: ”Decisive historical confrontation in Sham will occur. Prepared to be it’s combatants. InshaAllah Victory & Martyrdom in it”, skriver Abu Talib al-Australi. Det är inte ovanligt med groteska bilder av döda eller lemlästade barn och sedan en text som ger fiender skulden. Till exempel skriver Prophets khilafah, @MBF_IS123: ”#Wilayat_Faluja Christian safawi coalition bombs the innocents civilians #Caliphate_News”. Till tweeten följer en bild på ett blodigt barn samt en länk med fler dödade och skadade människor samt sönderbombade hus. Wilayat betyder län och safawid är en term för de irakiska trupperna efter safavid-dynastin i Iran. Samma konto tweetade ut ”This is what the US evil coalition doing While they bark #ISIS is a terrorist But can anyone show us the crimes if #IS”, till tweeten följer en bild på döda och blodiga kvinnor och barn.

5.1.3 Våld

Della Porta skriver att de fyra olika gruppernas våldsanvändning går från att vara instrumentell, med medlemmar som tar hänsyn till våldet konsekvenserna, till att bli ett mål i sig. Våld ses som den enda utvägen för flera mål: för att slåss mot en ond fiende, för att återupprätta drömtiden, för att beskydda muslimer. Jag har operationaliserat min kategori Våld snävt, annars hade den för ofta glidit in i andra kategorier, särskilt Fienden. Nu har jag bara räknat tweets med explicit våld, uttryckt i bild eller text.

Ett sådant uttryck för våld har jag hittat i endast 28 tweets, eller 5,71 procent. Här måste det dock påpekas att Isis överhuvudtaget har en våldsamt estetik. I tweets om vänner, fiender, vardagsliv kan våld ges uttryck. På nästan alla bilder av Isis-medlemmar syns vapen, oavsett vilken situation de befinner sig i. Trots detta är jag aningen förvånad över den låga siffran. Isis har trots allt blivit kända för sina blodiga videos och bilder. En förklaring skulle kunna vara att Isis-medlemmar försöker visa mindre explicit våld, för att minska risken att stängas av från Twitter. Det är fullt möjligt att siffran hade blivit en annan under perioder med fler iscensatta avrättningar från Isis. Ytterligare en förklaring kan vara ett fåtal konton själva publiceras våldsamt innehåll, som sedan retweetas av

Figur 6 Uttryckligt hot om våld från Isis-anhängare till kurder.

anhängare.

I så fall skulle jag inte upptäcka det eftersom jag inte räknat retweets.

När Isis-anhängarna har twittrat om våld har det oftare varit i form av konkreta hot än bilder på till exempel halshuggna fiender. Så här skriver Khalid Ibn Waleed, @ibn__waleed: "Your neighbour is a kafir slandering the messenger s.a.s take a big knife and give him what he rightly deserves!!!". Abu Dijana (Again...), @dujy_01, skriver: "So...who wants to kill a kaffir? #IS #Ticket2Jannah #Itsfun".

I en uppdatering syns en irakisk soldat som precis grävts fram ur ett sönderbombat hus. Han är blodig i ansiktet. Runt omkring syns flera personer och kalashnikovs. Bildtexten i Abu Samir Almaghribis, @Alwaysgowithhaq, tweet är "These Rafawid Pigs are improving there hidings skills. Look who we have here! This one is going to the slaughter house".

En för mitt material otypisk uppdatering står Jazrawi Lion, @Jazrawi_59x, för. "#IslamicState #WilayatDamascus Killed a spy from the Sahawat". Till tweeten finns en bild på en man med avhugget huvud, hans huvud ligger på ryggen. Övertonat i bilden syns hur mannen gräver sin egen grav samt ytterligare en övertonad bild på hur han förhörs. Till tweeten finns även en länk till en video där

man får se förhöret, grävande av graven och hur mannen halshuggs. Den här typen av uppdateringar i sociala nätverk har Isis blivit kända för, det är i någon mån organisationens adelsmärke. Men i mitt material är det alltså sällsynt. En annan uppdatering med samma typ av explicita mord har Abu Terroristi, @abuterroristi, gjort. I tweeten skriver han ”#IslamicState - #Wilayathoms: establishment of punishment for 2 men, 1 was homosexual and another was nusairi”. Sedan följer en länk till en sida där en man får halsen avskuren medan den andre stenas. Med nusairi avses anhängare till syriska regimen.

5.1.4 Ideologi

Den här kategorin samlar näst flest tweets, 96 stycken eller 19,5 procent. Detta stämmer även överens med Jytte Klausens fynd i hennes studie Tweeting the jihad, där hon skriver att innehållet i de konton hon analyserade var religiöst dogmatiskt, och att detta stämmer överens med tidigare forskning om jihadister på internet, före sociala mediers uppkomst.

Figur 7 Korancitat, sida ur Koranen och en kalajsnikov.

della Porta skriver att militanta gruppers språk blir svårbegripligt och självrefererande, obskyrt och messianskt när de skriver om ideologi. Från att till en början ha riktat sig till breda folklager blir det innehållet till för de egna följarna. Ett exempel är Yacub Al-Habeshis tweet: ”The deviants and those trapped in the dunya want to hold you back. Wallahi this is the sraight path. There is no life without Jihad”. Dunya är den världsliga tillvaron, sinnevärlden. Wallahi betyder jag svär vid gud. Jihad har många olika betydelser som innefattar både en inre strävan efter gud och en yttre kamp mot islams fiender.

Ofta uttrycks en dödslängtan i tweetsen. Till exempel Abu Uthman, @Abu_Uthman_, skriver: "Bi'itnillah, It's going to be a huge party in Jannah! #RaceToParadise". Bi'itnillah betyder Guds vilja och Jannah är himmelriket. Umm Yaqiin skriver "Your home in jannah is bigger than Buckingham palace and White House combined!". Binta Adam skriver i en tweet: "we love death as much as they love life". Det är en återkommande slogan bland Isis-krigare.

Ytterligare ett vanligt tema är bön och omtanke till andra Isis-medlemmar. "Du'a is the weapon of the believer!" och "Make Du'a For the Brothers. #VictoryIsNear", även här är tweeten från Abu Uthman. Du'a betyder bön.

Vissa tweets har mer karaktären av tänkespråk, visdomsord eller tänkta att vara allmänt upplyftande utrop. Det kan vara korta korancitat, hälsningar eller egenkomponerade sentenser. Exempelvis tweeten från Umm Husniyah, @UmmJihadAK47: Live for Allah/Fight for Allah/Die for Allah ..

Figur 8 Ett tweet med karaktären av tänkespråk.

Liksom i kategorin i våld är det viktigt att påpeka att religion är närvarande i många andra tweets och finns i alla andra kategorier, oavsett om det är för att välsigna mat, en twitteranvändare eller en självmordsbombare. Isis-anhängare pepprar språket med religiösa termer och symboler.

5.1.5 Twittrar om twitter

62 tweets, 12,65 procent, refererar till Twitter. Förklaringen är Twitter policy att stänga ner Isis-anhängares konton. Nedstängningarna på Twitter har förklarats av Berger & Morgon i Isis Twitter Census. Isis-angängarnas tweets om Twitter ser ut på tre sätt: uppmaningar att följa och retweeta andra anhängares konton. Uppmaningar att följa och retweeta det egna kontot. Utrop och trots mot Twitter, samt hälsningar till likatänkande.

När twitter stänger ner en anhängares konto öppnar personen genast ett nytt. Det är inte ovanligt att twittrare kungör att de startat sitt 10:e eller 20:e konto. Även om Twitters policy inte stoppat Isis-anhängare på Twitter är det tydligt att det skapar irritation och praktiskt krångel.

Ytterligare tweets om Twitter handlar om uppmaningar till vaksamhet, dels att inte avslöja något som kan avslöja Isis-krigare i fält, dels att se upp med säkerhetspoliser som utger sig för att vara andra Isis-angängare för att få information.

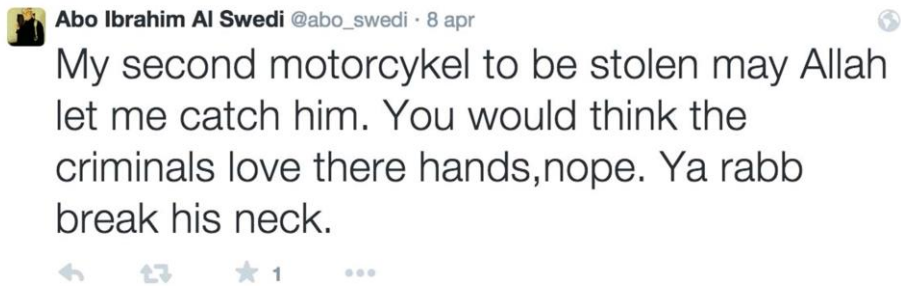
5.1.6 Vardag i kalifatet

Figur 9 Isis-medlemmar badar. Fotografen kallar sig själv "bäste fotografen i Sham"

60 tweets har räknats till min kategori om vardagsuppdateringar. Det är intressant att göra en jämförelse med Klausens kategori Basic Tourism. Jag har operationaliserat min kategori på samma sätt som Klausen. Hennes studie gjordes innan kalifatet utropades, min efter. I Klausens studie hamnar 2,66 procent av tweetsen här, i min 12 procent. En markant ökning alltså. Många av de tweets jag har räknat till kategorin är dels glorifierade bilder av hur vackert det är i Islamiska statens territorium och hur bra samhällsservice fungerar. Ett annat vanligt tema är vardagsbilder som anhängare lägger upp från sina egna liv. Nu, till skillnad från när Klausens studie gjordes, finns en relativt stor del personer som inte deltar i strider utan lever sina liv i exempelvis Raqqa. Ibland är bilderna från officiellt Isis-material, ibland är det bilder som anhängarna själva tagit. En av de flitigaste är Abu Awlaki, som kallar sig "bästa fotografen i Sham". I en lång rad bilder tagna med egen kamera visar han bilder från sin vardag.

Bilderna från anhängarnas vardag i kalifatet visar när de fikar eller går en promenad i Raqqas park. Ofta finns en kalashnikov inom armlängds avstånd. Men även mer oväntade betraktelser. Svenske Abu Ibrahim Al Swedi, @abo_swedi ondgör sig till exempel över att han råkat ut för en motorcykelstöld för andra gången. "You would think the criminals love there hans, nope", skriver han med hänvisning till de amputeringsstraff tillämpas inom Isis territorium. Greenbirdofdabiq, @greenbirddabiq, skriver att hon saknar kaffet i väst: "I know it may be shirk but sometimes I do miss Starbucks. The coffee here is beyond wretched. ☹".

Figur 10 Svenske Isis-medlemmen Michael Skråmo, alias Abu Ibrahim al-Swedi, har fått ytterligare en motorcykel stulen.

Den här typen av vardagliga betraktelser, och mycket tyder på att det ökat sedan Isis utropade sitt kalifat, kan med stor sannolikhet vara uttryck för organisations statsbyggnadsprojekt i Syrien och Irak. Anhängarna vill visa att staten fungerar, tar hand om sina invånare och är bra att leva i.

5.1.7 Övrigt

62 tweets har jag haft problem att placera i någon av ovanstående kategorier. Materialet rör allt mellan himmel och jord, det kan vara länkar till artiklar. Ibalnd har jag helt enkelt inte förstått vad som avsetts, till exempel när Abu Jandal, @pr0t0c0lkhi1afa, skriver ”soon soon”, följt av tre blinkande smileys, utan hänvisning till någon föregående tweet.

Den vanligaste typen av tweets, 29 sammanlagt, som hamnat i kategorin är en sorts allmän nyhetsrapportering om Isis framgångar på slagfältet. Jag har emellertid inte tyckt att tweetsen varit uttryckta på ett sätt som gjort att de kunnat kategoriseras i någon annan kategori. En del konton har relativt mycket av den här typen av information. Till exempel Shami Media, @Shamimedia1, skriver att ”Is forces heading to El Tadamon neighbourhood in Yarmok camp in order to repel an assault by Sahwaat”. Detta har varit för allmänt hållet, för neutralt i ord och bild, för att det ska vara möjligt att placera i någon annan kategori.

6 Slutsatser

Vad handlar Isis-anhängares tweets om och hur ska innehållet förklaras?

Resultaten i uppsatsen tyder på att Isis-anhängarnas twittrande speglar Donatella della Portas teori. En värld framkommer i tweetsen där anhängarna har en elitistisk definition av den egna gruppen, där omvärlden är uppdelad i ont och gott med ondskefulla fiender och där våld är ett mål i sig. De ideologiska resonemangen är messiansk och ofta svårbegripliga för en utomstående.

Mitt svar på hur det kan förklaras är att Isis-anhängarna befinner sig i fasen Persistence i della Portas teori.

Något förvånande är de relativt få uttrycken för explicit våld.

Min uppsats stöder tidigare forskning om att det jihadistisk skriver på internet har ett religiöst innehåll.

Dessutom har undersökningen visat att Isis-anhängarna vid tiden för min studie skrev relativt ofta om sin vardag, med bilder från vardagslivet i de delar som Isis styr.

Det här är ett tvärvetenskapligt forskningsområde där många nya forskningsinsatser behövs. Till exempel vore det intressant att jämföra Isis-angängares tweets med andra militanta grupper på Twitter, som angängare till Nusrafronten, kurdiska grupper eller Hizbollah.

Isis är ett minst sagt underforskat område, vilket inte är så märkligt med tanke på att organisationen bara har funnits i några år. Men mycket forskning behövs. Om alla unga människor som rekryteras, om närvaron på sociala medier, om Isis organisation, om försökten att bygga en ny stat. Forskningsfrågorna och möjligheterna att tillämpa teorier är i det närmast obegränsade.

7 Referenser

- Agarwall, Sheetal D, Bennet, W Lance, Johnson, Courtney N och Walker, Shawn, 2014. "A Model of Crowd-Enabled Organization: Theory and Methods for Understanding the Role of Twitter in the Occupy Protests", *International Journal of Communication* vol. 8, s. 646-672.
- Askanius, Tina och Gustafsson, Nils, 2010. "Mainstreaming the Alternative: The Changing Media Practices of Protest Movements", *A journal for and about social movements* vol. 2, nr 2, s. 23-41.
- Barrett, Richard, Soufan Group, 2014. *The Islamic State*. <http://soufangroup.com/wp-content/uploads/2014/10/TSG-The-Islamic-State-Nov14.pdf>, 2015-05-21
- Berger, J.M. och Morgan, Jonathon 2015. "The Isis Twitter Census. Definings and describing the population of Isis supporters on Twitter", *The Brookings Project on U.S. Relations with the Islamic World*, nr 20.
- Bennet, W Lance, Segerberg, Alexandra och Walker, Shawn, 2014. "Organization in the crowd: peer production in large-scale networked protests", *Information, Communication & Society* vol. 17, nr 2, s. 232-260.
- boyd, danah och Ellison, Nicole B 2008. "Social Network Sites: Definition, History and Scholarship", *Journal of Computer-Mediated Communication*, vol 13, s. 210-230.
- Bunzel, Cole 2015. "From Paper State to Caliphate: The Ideology of the Islamic State", *The Brookings Project on U.S. Relations with the Islamic World*, nr 19.
- Carter, Joseph A, Maher, Shiraz, Neumann, Peter R, 2014. *#Greenbirds: Measuring Importance and Influence in Syrian Foreign Fighter Networks* London: ICRS.
- Chen, Hsinchun, Chung, Wingyan, Qin, Jialun, Reid, Edna, Sageman, Marc & Weimann, Gabriel, 2008. "Undercovering the Dark Web: A Case Study of Jihad on the Web", *Journal of American Society for Information Science and Technology* vol. 59, nr 8, s. 1347-1359.
- della Porta, Donatella, 2013. *Clandestine Political Violence*. New York: Cambridge University Press.
- Expressen, 2014. Michael tog med sin familj till IS i Syrien. <http://www.expressen.se/gt/michael-29-tog-med-familjen-till-is-i-syrien/>, 2015-05-21.
- Frontline, 2014. *The rise of Isis*. <http://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/rise-of-isis/> 2015-05-21
- Gustafsson, Nils, 2013. *Leetocracy: Political participation, social network sites and inequality*. Lund: Nils Gustafsson.
- Hafez, Mohammed M, 2007. *Suicide Bombers in Iraq The Strategy and Ideology of Martyrdom*. Washington DC: USIP Press

- Herrera, Linda, 2014. *Revolution in the Age of Social Media. The Egyptian Popular Insurrection and the Internet*. London: Verso.
- Klausen, Jytte, 2015. "Tweeting the Jihad: Social Media Networks of Western Foreign Fighters in Syria and Iraq", *Studies in Conflict & Terrorism* vol. 38, nr 1, s. 1-22.
- New York Times, AP, 2014. A history of the Islamic State Group's Atrocities, Gains. http://www.nytimes.com/aponline/2015/02/16/world/middleeast/ap-ml-islamic-state-timeline.html?_r=1, 2015-05-21
- Ranstorp, Magnus, 2009. "Mapping Terrorism Studies after 9/11", I R. Jackson, M.B Smyth & J. Gunning (Eds) *Critical Terrorism Studies: A News Research Agenda*. London: Routledge s 13-33.
- Weimann, Gabriel, 2006. *Terror on the Internet. The New Arena, the New Challenges*. Washington DC: United States Institute of Peace.

8 Appendix

Kontonamn	Jaget	Fienden	Våld	Ideologi	Twitter	Vardag	Övrigt
1 UmmYaqiin	3	1		4		2	
2 driBneerG	2			3	1		1
3 _AbuAwlaki)	1	3				5	
4 UsamahSomali	3	4	1	2			
5 _Abu_Uthman_	2			5			3
6 abuhamzahbrit	3	1				6	
7 AbeMarbe	1	3		1	1	2	2
8 striv12	2	4				1	3
9 abo_swedi				3		7	
10 UmmTeresia__	5	1	1		1	1	1
11 ibn_AIAyyubi		6	1		1		2
12 news_now__	2		2		4		
13 paineside	1	1			6	2	
14 AlBritanii	3	1	3	3			
15 ShamiMedia1	2	2				1	5
16 AbuTerroristi	3	2	2			2	1
17 AbuHurayraZA				5	4		
18 pr0t0c0lkhi1afa					5	1	4
19 yallahAlJannnah	2	1	1	3	1	2	
20 peterwalker494	3	2		3		2	
21 Irhabi_808_		4			4	1	1
22 baaaqiyah		4	1	4	1		
23 19Jihadi	4	1	2	2		1	
24 sheihk_Times10	1	1		1	6		1
25 Mujahid_States	1	1	3		5		
26 5Haqq	5	2	1		1	1	
27 UmmQayeem2	3	1				3	1
28 abubabu77				4	3	3	
29 Rayandawlah_	2	1	2	5			
30 ummulkhams		1		5		2	2
31 MuslimahMujahi1		2		2		5	1
32 FollowTheHaqq		4		2	3	1	
33 Jazrawi_59x	1		2				7
34 aishasaleh37	4	1		2	1	1	
35 slave_o4_ALLAH	1	1		7	1		
36 dawlah113	5		2		2		1

37 YHabeshi		1		9			
38 owais_shami	5	2	1	1	1		
39 ibn__waleed		3		2	1	1	3
40 MuhajirahRSA	7	1					2
41 bint_ibraheem97		1		4	1		1
42 GreenBirdDabiq		1			2	4	1
43 poorslave5050	3	1		3	2		1
44 skkkafistii	1	4	1	1			3
45 UmmAlBrazilliya	1	1		2	2	1	3
46 dujy_01	3	3	1	2			1
47 Banutamim2	5			5			
48 MujahidGondrong	5						5
49 BMF_IS123	2	5	1		1	1	
50 DawlaState	4	2		1	1	1	1

Figur 11 Tabell över Isis-anhängarnas konton hur hur deras tweets har fördelats i de olika kategorierna.